

**KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**SZEF KANCELARII
Halina Szymańska**

BPU.15.8.2018

Warszawa, dnia 05 grudnia 2018 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

Ldż.
Data wpływu **05. 12. 2018**

Pani

Agnieszka Kaczmarska

Szef Kancelarii Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowne Pani Minister,

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 listopada 2018 r., sygn. GMS-WP-17-52/18, oraz w nawiązaniu do skierowanego do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę w dniu 10 listopada 2018 r. *projektu ustawy o świadczeniu pieniężnym dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich*, w załączeniu przekazuję założenia projektu aktu wykonawczego realizującego upoważnienie ustawowe zawarte w art. 10 *projektu ustawy o świadczeniu pieniężnym dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich*.

*2 kopieci numeru
Halina Szymańska*

Założenia projektu aktu wykonawczego
do przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
projektu ustawy o świadczeniu pieniężnym dla osób przebywających w latach 1939-1956
na zesłaniu lub deportacji w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich
(druk sejmowy nr 3037)

Przepis art. 10 projektu ustawy o świadczeniu pieniężnym dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (druk sejmowy nr 3037) zawiera upoważnienie ustawowe zobowiązujące ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowego trybu postępowania w sprawie:

- 1) składania i rozpatrywania wniosków o wydanie zaświadczenia o okresie podlegania w latach 1939-1956 represjom, o których mowa w art. 2 pkt 1 projektu ustawy, oraz wydawania tych zaświadczeń przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (pkt 1),
- 2) składania i rozpatrywania wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR) oraz wydawania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji administracyjnych w sprawie przyznania, ustalenia wysokości oraz odmowy przyznania świadczenia pieniężnego (pkt 2), oraz
- 3) wypłaty świadczeń pieniężnych dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w ZSRR (pkt 3).

Jako wytyczne, które minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powinien uwzględnić przy wydawaniu rozporządzenia, wskazano konieczność zapewnienia sprawnego postępowania w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego.

Zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2329), działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne kieruje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wprowadzenie do obowiązującego systemu prawnego regulacji dotyczących przyznawania osobom przebywającym w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w ZSRR świadczenia pieniężnego wymaga określenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego procedury składania i rozpatrywania wniosków o wydanie

zaświadczeń o okresie podlegania w latach 1939-1956 represjom, o których mowa w art. 2 pkt 1 projektu, a także wydawania tych zaświadczeń przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (art. 10 pkt 1 projektu ustawy).

Celowe jest określenie w rozporządzeniu przejrzystego i czytelnego wzoru formularza wniosku o wydanie przedmiotowego zaświadczenia, gdyż ułatwi to osobom zainteresowanym jego składanie. Rozporządzenie powinno również uwzględniać formę wniosku (dokument papierowy lub dokument elektroniczny) i sposób jego złożenia (np. osobiście w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, za pośrednictwem poczty przedsiębiorcy uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej, środków komunikacji elektronicznej oraz platformy ePUAP). Ponadto, powinno zawierać przepisy dotyczące postępowania w przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymagań formalnych, np. nie zawiera wszystkich wymaganych danych.

W akcie wykonawczym należy uregulować wewnętrzną procedurę rozpatrywania złożonych przez osoby zainteresowane wniosków o wydanie zaświadczenia, a także wydawania tych zaświadczeń przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, jako jednostkę pomocniczą, obsługującą Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, w sposób umożliwiający zachowanie terminu, o którym mowa w art. 6 ust. 3 projektu ustawy, tj. bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia.

Jednocześnie rozporządzenie powinno określić taką formę zaświadczenia Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, która zapewni sprawne procedowanie wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jest to o tyle istotne, że zaświadczenie Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o okresie podlegania w latach 1939-1956 represjom, o których mowa w art. 2 pkt 1 projektu, jest dołączane do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w ZSRR i stanowi podstawę przyznania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych świadczenia pieniężnego oraz ustalenia jego wysokości. Wysokość świadczenia jest bowiem proporcjonalna do okresu pobytu na zesłaniu lub deportacji w ZSRR, wynikającego z wydanej na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 276) decyzji Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, potwierdzającej okres przebywania:

- 1) w niewoli lub obozach internowanych oraz w obozach podległych NKWD, spowodowanego działalnością kombatancką lub
- 2) w więzieniach i poprawczych obozach pracy oraz poprawczych koloniach pracy podległych NKWD, spowodowanego działalnością kombatancką lub równorzędną lub
- 3) z przyczyn politycznych, religijnych i narodowościowych: w więzieniach oraz poprawczych obozach pracy i poprawczych koloniach pracy podległych NKWD lub na przymusowych zesłaniach i deportacji w ZSRR.

Analogicznie, przekazana do uregulowania w rozporządzeniu szczegółowa procedura składania i rozpatrywania wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego osobom przebywającym w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w ZSRR oraz wydawania decyzji administracyjnych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o przyznaniu, ustaleniu wysokości bądź odmowie przyznania tego świadczenia (art. 10 pkt 2 projektu ustawy), powinna uwzględnić m.in. określenie wzoru formularza wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego, jego formę (dokument papierowy lub dokument elektroniczny) i sposób złożenia (np. osobiście we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem poczty przedsiębiorcy uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej, środków komunikacji elektronicznej oraz platformy ePUAP).

Rozporządzenie powinno także zawierać przepisy dotyczące postępowania w przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymagań formalnych, np. nie zawiera wszystkich wymaganych danych, oraz określenie wewnętrznej procedury rozpatrywania złożonych wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego oraz wydawania decyzji administracyjnych o przyznaniu, ustaleniu wysokości bądź odmowie przyznania tego świadczenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Z kolei określenie przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w akcie wykonawczym do projektowanej ustawy szczegółowego trybu postępowania w sprawie wypłaty świadczeń pieniężnych dla osób przebywających w latach 1939-1956 na zesłaniu lub deportacji w ZSRR (art. 10 pkt 3 projektu ustawy) powinno umożliwić właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej oddziałowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych sprawną wypłatę należnych świadczeń, w terminie miesiąca od dnia wydania decyzji o przyznaniu świadczenia pieniężnego.